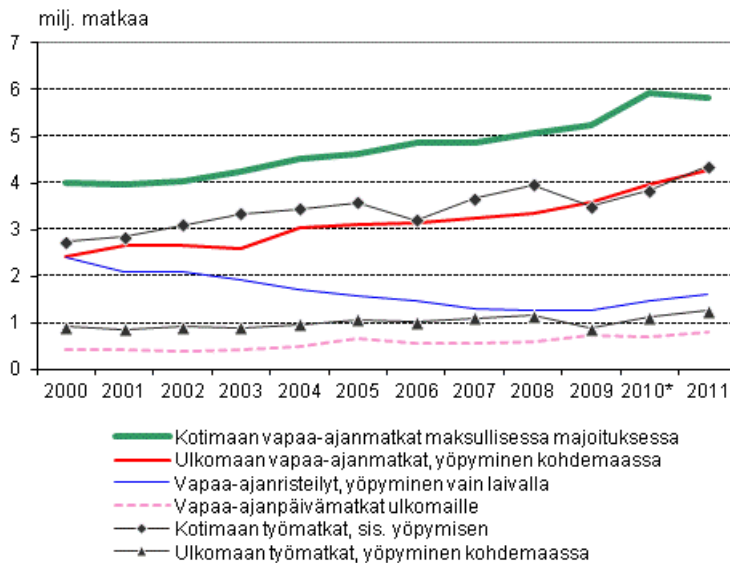

Suomalaisten matkailu 2011

Suomalaisten ulkomaanmatkailu kasvoi vuonna 2011

Vuonna 2011 suomalaiset tekivät ulkomaille lähes 4,3 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Kasvua oli 8 prosenttia vuodesta 2010. Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa tehtiin hieman vähemmän kuin edellisvuonna eli lähes 5,8 miljoonaa. Laskua oli 2 prosenttia vuodesta 2010. Työmatkailu kotimaassa ja ulkomaille jatkoi kasvuaan vuoden 2009 notkahduksen jälkeen.

Suomalaisten matkailu 2000–2011

*Vuoden 2010 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen vuoksi.

Ulkomaanmatkat

Vuonna 2011 ulkomaille tehtiin 4 293 000 sellaista vapaa-ajanmatkaa, jonka aikana yövyttiin ainakin kerran kohdemaassa. Viro oli selvästi suosituin matkakohde. Viroon suuntautui noin joka neljäs matka eli 1 020 000 matkaa. Toiseksi eniten matkustettiin Espanjaan ja kolmanneksi eniten Ruotsiin. Espanjaan tehtiin 599 000 ja Ruotsiin 378 000 matkaa. Määrällisesti eniten lisääntyivät Espanjaan tehdyt matkat, 219 000 matkalla. Kanarian matkoja tehtiin 67 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Espanjan

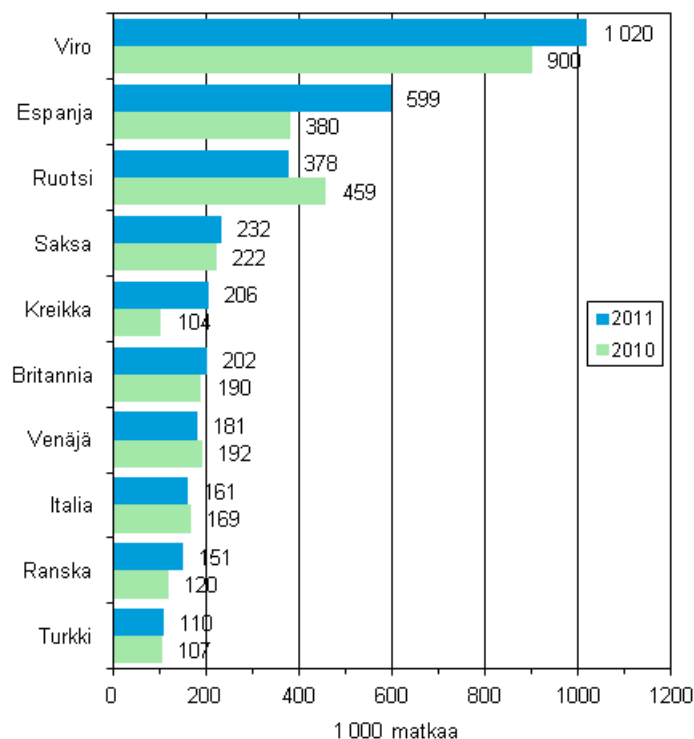
matkoista noin puolet oli matkoja Kanarian saarille. Matkat, joilla yövyttiin Virossa, lisääntyivät 120 000 matkalla vuodesta 2010. Ruotsin yöpymisen sisältäneet matkat puolestaan vähenivät 81 000 matkalla. Kreikkaan tehtyjen matkojen määrä lähes tuplaantui vuodesta 2010. Kärkikymmenikön maista suosiotaan kasvattivat myös Ranska, Britannia, Saksa ja Turkki. Suosikeista Venäjä ja Italia houkuttelivat vuonna 2011 edellisvuotta vähemmän. Portugaliin, Thaimaahan ja Egyptiin suuntautuneet matkat vähenivät selvästi. Vapaa-ajanmatkailu Itä- ja Keski-Eurooppaan kääntyi 20 prosentin laskuun.

Kaukokohteiden suosio jatkoi laskuaan. Vapaa-ajanmatkoja muihin maanosiin tehtiin kymmenisen prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2011 Kauko-Aasiaan tehtiin 123 000 matkaa. Thaimaahan tehtiin 94 000 matkaa, eli vähennystä oli 15 prosenttia vuodesta 2010. Amerikan mantereelle yhteensä matkoja suuntautui hieman enemmän kuin Thaimaahan. Amerikan-matkoista kolme neljästä, 75 000 matkaa, tehtiin Yhdysvaltoihin. Yhdysvallat oli yksi harvoista kaukokohteista, johon matkat lisääntyivät edellisvuodesta.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneiden lomamatkojen lisäksi suomalaiset tekivät vuonna 2011 lähes 1,6 miljoonaa vapaa-ajanristeilyä. Tämä on 10 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Risteilyt ovat matkoja, joiden aikana yövytään vain laivalla; maissa voidaan käydä, mutta ilman yöpymistä. Ainakin kaksi kolmesta vapaa-ajanristeilyistä, eli noin miljoona risteilyä, tehtiin Ruotsiin. Viroon suuntautui 496 000 vapaa-ajanristeilyä.

Vuoden 2011 aikana suomalaiset tekivät myös 803 000 vapaa-ajan päivämatkaa ulkomaille (ml. päivärasteilyt). Ulkomaan päivämatkojen määrä kasvoi 15 prosenttia edellisvuodesta. Tutkimuksen mukaan Viroon tehtiin 575 000 päivämatkaa, joista kaikki meritse, sekä Ruotsiin 172 000 päivämatkaa, joista noin puolet maitse ja puolet meritse.

Suomalaisten suosituimmat kohdemaat yöpymisen sisältäneillä vapaa-ajanmatkoilla 2011 ja vertailu vuoteen 2010

Vuonna 2011 ulkomaille tehtiin 1,2 miljoonaa sellaista työ- ja kokousmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Ulkomaan työmatkojen määrä kasvoi 12 prosenttia vuodesta 2010. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä työmatkoja tehtiin eniten Ruotsiin, Viroon, Saksaan ja Venäjälle. Ruotsiin tehtiin 233 000

työmatkaa, Viroon 149 000, Saksaan 110 000 ja Venäjälle 109 000 työmatkaa. Ruotsiin tehdyt työmatkat lisääntyivät 16 prosenttia ja Viroon tehdyt 37 prosenttia. Venäjälle suuntautuneiden työmatkojen määrä yli kaksinkertaistui.

Työhön liittyviä päivämatkoja tehtiin vuoden 2011 aikana 161 000, eli 5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Ulkomaille tehtiin myös 140 000 työhön liittyvää risteilyä, 45 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Kotimaanmatkat

Vuonna 2011 kotimaassa tehtiin noin 5,8 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, joiden aikana käytettiin maksullisia majoituspalveluita, kuten hotelleja, leirintäaluetta tai vuokrattua mökkiä. Määrä supistui 2 prosenttia, eli 110 000 matkalla, vuoteen 2010 verrattuna.

Suosituimmat kohdemaakunnat maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla olivat Uusimaa, Pirkanmaa, Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa. Uudellemaalle tehtiin 949 000 matkaa, eli 16 prosenttia kaikista matkoista maksullisessa majoituksessa. Pirkanmaalle, Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Varsinais-Suomeen suuntautui hieman useampi kuin joka kymmenes matka.

Maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin yhteensä 15,4 miljoonaa kertaa, joka oli 2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2010. Yöpymisistä puolet oli hotellimatkoilta ja neljännes vuokramökkimatkoilta.

Lisäksi kotimaassa tehtiin 5,9 miljoonaa yli yön kestänyttä matkaa omalle mökille ja 19,4 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä vierailumatkaa sukulaisten tai tuttavien luo. Mökkimatkojen määrä kasvoi edellisvuodesta 5 prosenttia ja vierailumatkojen 2 prosenttia.

Mökkimatkoja tehtiin vuonna 2011 selvästi eniten Etelä-Savoon ja toiseksi eniten Varsinais-Suomeen. Etelä-Savoon tehtiin 744 000 mökkimatkaa ja Varsinais-Suomeen 586 000 mökkimatkaa. Vierailumatkoista 3,7 miljoonaa suuntautui Uudellemaalle ja 1,9 miljoonaa Pirkanmaalle.

Vuonna 2011 kotimaassa tehtiin 4,4 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työmatkaa. Kotimaan työmatkoja tehtiin 14 prosenttia vuotta 2010 enemmän.

Tiedot on saatu Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -otostutkimuksesta. Matkamääriä varten haastateltiin 16 920 iältään 15–74-vuotiaista Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä.

Matkustaneet henkilöt

Matkustaneita henkilöitä koskevat tiedot saatiin erillisellä työvoimatutkimuksen yhteydessä tehdyllä kyselyllä. Kysely on hyvin suppea ja se sisältää henkilön taustatietojen lisäksi kysymyksiä vain siitä, oliko kohdehenkilö tehnyt tiettyntyyppisiä matkoja tutkimusvuoden aikana. Vuoden 2011 tiedot perustuvat 1 707 haastatteluun. Matkustaneiden henkilöiden lukumäärät ovat pysytelleet melko vakaina vuodesta toiseen.

Vuoden 2011 aikana 3,6 miljoonaa eli 90 prosenttia 15–74-vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden sellaisen matkan, joka sisälsi yöpymisen. Mukaan on laskettu kaikki koti- ja ulkomaanmatkat, myös mökki- ja vierailumatkat sekä työmatkat. Pääkaupunkiseudulla asuvista peräti 96 prosenttia teki jonkin yöpymisen sisältäneen matkan. Koulutusaste vaikutti matkailuaktiivisuuteen, sillä korkea-asteen koulutuksen saaneista peräti 96 prosenttia teki yli yön kestäneen matkan. 10 prosenttia väestöstä ei tehnyt vuoden 2011 aikana yhtään yöpymisen sisältänyttä matkaa tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle.

Vuonna 2011 ainakin yhden kotimaan vapaa-ajanmatkan maksullisessa majoituksessa teki noin 1,9 miljoonaa 15–74-vuotiaista suomalaista. Tämä on 47 prosenttia kaikista ikäryhmään kuuluvista. Yhtä moni teki vähintään yhden sellaisen ulkomaan vapaa-ajanmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Melkein joka neljäs 15–74-vuotiaista suomalaisista, eli yli 0,9 miljoonaa henkilöä, teki yöpymisen sisältäneen työmatkan kotimaassa tai sellaisen ulkomaan työmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Huomautuksia liitetaulukoihin

Vuosien 2010 ja 2011 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

[..] Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarmaa esitettäväksi.

[] Tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa.

Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 2005-2011.....	6
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2011.....	6
Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011	7
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat matkatyypeittäin vuonna 2011	8
Liitetaulukko 5. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain vuonna 2011.....	9
Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2011	10
Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille vuonna 2011.....	10
Liitetaulukko 8.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011	11
Liitetaulukko 8.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011.....	11
Liitetaulukko 9.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2011.....	12
Liitetaulukko 9.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2011	13
Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2011.....	13
Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2011	14
Liitetaulukko 12. Yöpymiset kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodottain vuonna 2011	14
Liitetaulukko 13. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2005-2011	15
Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011.....	15
Liitetaulukko 15. Työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2011	16
Liitetaulukko 16. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2011	16
Liitetaulukko 17. Yöpymisen sisältäneitä matkoja tehneet 15-74-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2011	17
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu.....	18

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 2005-2011

	1 000 matkaa						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ¹⁾	2011
MATKOJA YHTEENSÄ	36 832	34 001	36 382	36 945	36 847	41 164	42 835
Vapaa-ajanmatkoja	32 042	29 659	31 486	31 729	32 381	36 125	37 090
Työ- ja kokousmatkoja	4 790	4 342	4 896	5 216	4 466	5 039	5 745
KOTIMAANMATKAT	30 931	28 245	30 633	31 091	31 015	34 531	35 561
Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	27 360	25 043	26 974	27 138	27 523	30 694	31 199
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	4 637	4 873	4 869	5 080	5 228	5 926	5 816
Lyhyet matkat, 1-3 yötä	3 550	3 714	3 784	3 927	3 964	4 705	4 522
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	1 087	1 159	1 086	1 153	1 264	1 221	1 294
Matkat omalle mökille ja vierailut sukulaisten tai tuttavien luo	22 723	20 170	22 104	22 057	22 295	24 768	25 383
Lyhyet matkat, 1-3 yötä	19 328	16 753	18 580	18 615	18 561	20 534	21 041
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	3 396	3 417	3 525	3 443	3 734	4 234	4 342
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	3 571	3 202	3 659	3 953	3 492	3 837	4 362
ULKOMAANMATKAT	5 902	5 756	5 749	5 854	5 832	6 633	7 274
Vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	3 112	3 147	3 230	3 328	3 596	3 974	4 293
Lyhyet matkat, 1-3 yötä	1 151	1 103	1 142	1 135	1 279	1 490	1 600
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	1 961	2 044	2 088	2 193	2 317	2 484	2 694
Työ- ja kokousmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 062	1 017	1 090	1 146	877	1 106	1 244
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	1 728	1 592	1 429	1 379	1 359	1 553	1 737
Vapaa-ajanristeilyt	1 570	1 469	1 282	1 263	1 262	1 457	1 597
Työ- ja kokousristeilyt	157	123	147	116	97	96	140

1) Vuosien 2010 ja 2011 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen takia.

Liitetaulukko 2. Yöpymissen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2011

	Kotimaanmatkat		Ulkomaanmatkat	
	Maksullisessa majoituksessa	Mökki- ja vierailumatkat	Yöpyminen kohdemaassa	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla
MATKOJA YHTEENSÄ	5 816 000	25 383 000	4 293 000	1 597 000
Sukupuoli				
Mies	3 097 000	12 428 000	2 073 000	689 000
Nainen	2 720 000	12 955 000	2 220 000	908 000
Ikä				
15 - 24	667 000	5 620 000	558 000	282 000
25 - 34	1 011 000	5 065 000	601 000	268 000
35 - 44	1 192 000	3 974 000	763 000	317 000
45 - 54	1 327 000	3 927 000	940 000	258 000
55 - 64	1 156 000	4 202 000	863 000	234 000
65 - 74	463 000	2 595 000	568 000	237 000
Asuinalue¹⁾				
Pääkaupunkiseutu	917 000	5 423 000	1 303 000	349 000
Muut kaupunkimaiset kunnat	3 063 000	13 590 000	2 006 000	827 000
Taajaan asutut kunnat	904 000	3 432 000	520 000	253 000
Maaseutumaiset kunnat	932 000	2 937 000	464 000	168 000

1) Tilastollinen kuntaryhitys 2011.

Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011

Matkan päättymiskuukausi	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa			Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	Päivämatkat	Kaikki vapaa-ajanmatkat ulkomaille
	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä			
MATKOJA YHTEENSÄ	2 694 000	1 600 000	4 293 000	1 597 000	803 000	6 693 000
Tammikuu	160 000	74 000	234 000	122 000	43 000	399 000
Helmikuu	138 000	92 000	230 000	212 000	47 000	488 000
Maaliskuu	205 000	112 000	316 000	90 000	32 000	438 000
Huhtikuu	233 000	145 000	378 000	156 000	88 000	622 000
Toukokuu	214 000	176 000	390 000	131 000	74 000	596 000
Kesäkuu	283 000	118 000	400 000	112 000	94 000	606 000
Heinäkuu	400 000	192 000	592 000	138 000	90 000	820 000
Elokuu	259 000	182 000	441 000	90 000	90 000	621 000
Syyskuu	179 000	126 000	304 000	76 000	47 000	428 000
Lokakuu	254 000	165 000	419 000	174 000	92 000	684 000
Marraskuu	179 000	120 000	299 000	175 000	67 000	541 000
Joulukuu	191 000	99 000	290 000	119 000	41 000	449 000

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat matkatyypeittäin vuonna 2011

Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Kaikki matkat	
Kohdema	Matkoja	Kohdema	Matkoja	Kohdema	Matkoja
Matkoja yhteensä	2 694 000	Matkoja yhteensä	1 600 000	Matkoja yhteensä	4 293 000
Espanja, ml. Kanarian saaret	573 000	Viro	771 000	Viro	1 020 000
Viro	249 000	Ruotsi	212 000	Espanja, ml. Kanarian saaret	599 000
Kreikka	206 000	Venäjä	121 000	Ruotsi	378 000
Ruotsi	167 000	Saksa	89 000	Saksa	232 000
Saksa	144 000	Britannia	79 000	Kreikka	206 000
Britannia	123 000	Ranska	49 000	Britannia	202 000
Italia	1231 000	Italia	38 000	Venäjä	181 000
Turkki	110 000	Tanska	31 000	Italia	161 000
Ranska	101 000	Latvia	29 000	Ranska	151 000
Thaimaa	91 000	Liettua	26 000	Turkki	110 000
Yhdysvallat	72 000	Espanja, ml. Kanarian saaret	25 000	Thaimaa	94 000
Portugali, ml. Madeira	63 000	Puola	20 000	Norja	76 000
Venäjä	60 000	Norja	20 000	Yhdysvallat	75 000
Norja	57 000	Tsekki	14 000	Portugali, ml. Madeira	68 000
Egypti	37 000	Alankomaat	14 000	Tanska	61 000
Unkari	32 000	Itävalta	12 000	Latvia	52 000
Tanska	29 000			Liettua	46000
Itävalta	28 000			Itävalta	40 000
Sveitsi	28 000			Unkari	40 000
Latvia	23 000			Puola	38 000
Bulgaria	23 000			Egypti	37 000
Kypros	21 000			Sveitsi	37 000
Liettua	20 000			Alankomaat	34 000
Alankomaat	20 000			Tsekki	29 000

Liitetaulukko 5. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain vuonna 2011

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Kaikki matkat		Yöpymisiä keskimäärin
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%	
MATKOJA YHTEENSÄ	2 694 000	100	1 600 000	100	4 293 000	100	6,4
EU-15-maat	1 613 000	60	563 000	35	2 176 000	51	6,9
EU-27-maat	2 023 000	75	1 439 000	90	3 462 000	81	5,6
Pohjoismaat	258 000	10	263 000	16	521 000	12	4,1
Ruotsi	167 000	6	212 000	13	378 000	9	3,6
Norja	57 000	2	20 000	1	76 000	2	6,4
Tanska	29 000	1	31 000	2	61 000	1	3,8
Venäjä ja Baltian maat	351 000	13	947 000	59	1 299 000	30	3,1
Viro	249 000	90	771 000	48	1 020 000	24	2,9
Venäjä	60 000	2	121 000	8	181 000	4	4,3
Latvia	23 000	1	29 000	2	52 000	1	3,5
Liettua	20 000	1	26 000	2	46 000	1	4,0
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	1 008 000	37	75 000	5	1 083 000	25	8,9
Espanja ja Kanarian saaret	573 000	21	25 000	2	599 000	14	9,9
Kanarian saaret	303 000	11			303 000	7	9,8
Manner-Espanja	235 000	9	25 000	2	260 000	6	10,1
Baleaarit	35 000	1			35 000	1	8,2
Kreikka	206 000	8			206 000	5	7,5
Italia	123 000	5	38 000	2	161 000	4	7,3
Portugali ml. Madeira	63 000	2	..		68 000	2	9,3
Kroatia	20 000	1			20 000	0	7,0
Itäisen Välimeren maat	151 000	6			151 000	4	7,9
Turkki	110 000	4			110 000	3	7,2
Kypros	21 000	1			21 000	0	12,5
Israel	20 000	1			20 000	0	6,2
Länsi-Eurooppa	481 000	18	260 000	16	740 000	17	6,2
Saksa	144 000	5	89 000	6	232 000	5	6,4
Britannia	123 000	5	79 000	5	202 000	5	5,5
Ranska	101 000	4	49 000	3	151 000	4	5,9
Itävalta	28 000	1	12 000	1	40 000	1	7,5
Sveitsi	28 000	1	..		37 000	1	8,5
Alankomaat	20 000	1	14 000	1	34 000	1	5,3
Irlanti	15 000	1	..		21 000	0	6,7
Itä- ja Keski-Eurooppa	89 000	3	46 000	3	135 000	3	5,7
Unkari	32 000	1	..		40 000	1	6,3
Puola	17 000	1	20 000	1	38 000	1	5,1
Tsekki	14 000	1	14 000	1	29 000	1	4,5
Bulgaria	23 000	1			23 000	1	7,4
Afrikka	77 000	3			77 000	2	13,5
Egypti	37 000	1			37 000	1	9,6
Aasia ja Oseania	183 000	7	..		189 000	4	14,4
Thaimaa	91 000	3	..		94 000	2	15,2
Amerikka	95 000,0	4	..		98 000	2	14,4
Yhdysvallat	72 000	3	..		75 000	2	14,0
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi)	295 000	11	29 000	2	324 000	8	12,1

Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2011

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	2 694 000	1 600 000	4 293 000
Matkan pääasiallinen majoitusmuoto			
Hotelli	1 900 000	1 247 000	3 147 000
Leirintäalue tai lomakylä	51 000	14 000	66 000
Muu maksullinen majoitus	258 000	75 000	333 000
Maksuton majoitus	484 000	264 000	747 000
Pääasiallinen kulkuväline			
Lentokone	2 076 000	527 000	2 602 000
Laiva tai lautta	401 000	891 000	1 293 000
Mukana auto	189 000	266 000	455 000
Mukana linja-auto	89 000	134 000	223 000
Ei kulkuvälinettä mukana	104 000	486 000	589 000
Henkilö- tai asuntoauto	128 000	101 000	229 000
Linja-auto	37 000	67 000	104 000
Muu kulkuväline	51 000	14 000	65 000
Matkan järjestäminen			
Matkatoimiston kautta	1 489 000	777 000	2 266 000
Suoraan majoitusliikkeestä tai liikenteenharjoittajalta	981 000	631 000	1 611 000
Ei etukäteisvarauksia	178 000	149 000	327 000
Tuntematon	46 000	43 000	89 000

Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille vuonna 2011

	Ruotsiin	Viroon	Venäjälle	Norjaan	Tanskaan	Latviaan ja Liettuaan	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	1 622 000	2 091 000	258 000	82 000	61 000	98 000	4 211 000
Maissakäyntejä yhteensä	1 043 000	1 959 000	255 000	82 000	61 000	98 000	3 497 000
Yöpyminen kohdemaassa	378 000	1 020 000	181 000	76 000	61 000	98 000	1 814 000
Päiväkäynnit	664 000	939 000	74 000	1 682 000
Päivämatkat (ei yöpymistä)	172 000	575 000	51 000	803 000
Maissakäyntejä risteilyn yhteydessä ¹⁾	492 000	364 000	23 000	880 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä	580 000	132 000	714 000

1) Risteilyillä yövytään vain laivalla.

Liitetaulukko 8.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011

Matkan päättymiskuukausi	1 000 matkaa								
	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat omalle mökille			Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	1 294	4 522	5 816	1 502	4 438	5 940	2 841	16 603	19 444
Tammikuu	63	231	293	126	186	311	239	1 282	1 521
Helmikuu	86	333	419	39	244	283	138	1 418	1 556
Maaliskuu	138	307	445	17	200	217	163	868	1 031
Huhtikuu	161	394	555	119	475	594	214	1 346	1 560
Toukokuu	53	390	444	92	578	670	167	1 585	1 752
Kesäkuu	94	389	483	165	459	624	244	1 307	1 551
Heinäkuu	304	705	1 009	392	491	884	596	2 053	2 649
Elokuu	139	565	705	272	708	980	380	2 003	2 382
Syyskuu	53	222	274	92	228	320	120	789	909
Lokakuu	100	374	474	77	439	515	190	1 475	1 665
Marraskuu	50	381	431	26	302	329	126	1 481	1 607
Joulukuu	52	232	285	84	128	212	264	994	1 259

Liitetaulukko 8.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011

Matkan päättymiskuukausi	1 000 matkaa		
	Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	5 637	25 563	31 199
Tammikuu	427	1 698	2 126
Helmikuu	263	1 995	2 258
Maaliskuu	318	1 375	1 693
Huhtikuu	494	2 215	2 709
Toukokuu	312	2 554	2 866
Kesäkuu	503	2 154	2 657
Heinäkuu	1 293	3 250	4 543
Elokuu	792	3 276	4 067
Syyskuu	264	1 239	1 504
Lokakuu	366	2 288	2 654
Marraskuu	202	2 165	2 367
Joulukuu	401	1 354	1 756

Liitetaulukko 9.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2011

Kohdemaakunta	1 000 matkaa								
	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat omalle mökille			Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	1 294	4 522	5 816	1 502	4 438	5 940	2 841	16 603	19 444
Uusimaa	97	851	949	89	381	470	457	3 197	3 654
Varsinais-Suomi	74	539	613	83	503	586	139	1 480	1 619
Satakunta	29	106	135	46	161	206	51	811	863
Kanta-Häme	11	103	114	26	201	227	80	583	663
Pirkanmaa	46	612	658	108	384	491	165	1 749	1 914
Päijät-Häme	28	152	181	84	243	327	77	611	688
Kymenlaakso	..	95	98	60	177	238	80	598	678
Etelä-Karjala	17	63	81	60	225	285	123	504	627
Etelä-Savo	45	138	183	209	535	744	200	844	1 044
Pohjois-Savo	62	273	335	76	245	322	176	972	1 148
Pohjois-Karjala	34	180	214	91	185	276	140	622	762
Keski-Suomi	82	301	383	122	343	465	209	1 140	1 349
Etelä-Pohjanmaa	45	175	220	46	140	185	89	683	772
Pohjanmaa	..	120	125	35	87	121	60	286	346
Keski-Pohjanmaa	..	43	52	20	17	37	78	211	289
Pohjois-Pohjanmaa	202	411	614	87	262	349	282	1 251	1 533
Kainuu	81	108	189	54	132	186	126	356	482
Lappi	393	224	617	201	204	405	286	684	971
Ahvenanmaa - Åland	28	29	57	..	14	20	20	20	40

Liitetaulukko 9.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2011

Kohdemaakunta	1 000 matkaa		
	Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	5 637	25 563	31 199
Uusimaa	644	4 429	5 073
Varsinais-Suomi	296	2 522	2 818
Satakunta	125	1 078	1 203
Kanta-Häme	117	887	1 004
Pirkanmaa	318	2 745	3 063
Päijät-Häme	189	1 006	1 195
Kymenlaakso	144	871	1 014
Etelä-Karjala	201	792	993
Etelä-Savo	454	1 516	1 971
Pohjois-Savo	315	1 490	1 805
Pohjois-Karjala	266	986	1 252
Keski-Suomi	414	1 784	2 198
Etelä-Pohjanmaa	180	997	1 178
Pohjanmaa	100	492	593
Keski-Pohjanmaa	106	272	378
Pohjois-Pohjanmaa	571	1 924	2 495
Kainuu	261	596	857
Lappi	881	1 112	1 993
Ahvenanmaa - Åland	54	63	117

Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2011

Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo	
Kohdekunta	Matkoja	Kohdekunta	Matkoja	Kohdekunta	Matkoja
Matkoja yhteensä	5 816 000	Matkoja yhteensä	5 940 000	Matkoja yhteensä	19 444 000
Helsinki	673 000	Mikkeli	132 000	Helsinki	1 610 000
Tampere	457 000	Länsi-Turunmaa	126 000	Tampere	1 000 000
Turku	407 000	Kouvola	120 000	Turku	690 000
Oulu	224 000	Kuusamo	113 000	Jyväskylä	619 000
Kuusamo	209 000	Salo	108 000	Oulu	527 000
Jyväskylä	183 000	Hämeenlinna	107 000	Kuopio	514 000
Kittilä	166 000	Puumala	100 000	Kouvola	328 000
Kuopio	157 000	Kuopio	98 000	Joensuu	324 000
Sotkamo	124 000	Raasepori	97 000	Mikkeli	316 000
Vaasa	105 000	Hirvensalmi	89 000	Lahti	312 000
Joensuu	103 000	Mäntyharju	84 000	Hämeenlinna	310 000
Naantali	95 000	Asikkala	73 000	Lappeenranta	305 000
Inari	94 000	Sysmä	69 000	Pori	285 000
Lahti	89 000	Kuhmoinen	66 000	Rovaniemi	268 000
Jämsä	88 000	Uusikaupunki	64 000	Espoo	266 000
Ikaalinen	81 000	Kustavi	62 000	Vantaa	248 000
Nilsjä	79 000	Kemiönsaari	57 000	Seinäjoki	240 000
Kolari	77 000	Lohja	55 000	Vaasa	183 000
Pori	75 000	Sastamala	55 000	Porvoo	182 000

Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2011

Pääasiallinen kulkuväline	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
MATKOJA YHTEENSÄ	5 816 000	100	5 940 000	100	19 444 000	100	31 199 000	100
Henkilöauto	4 499 000	77	5 656 000	95	14 961 000	77	25 117 000	81
Asuntoauto tai -vaunu	203 000	3	28 000	0	326 000	2	557 000	2
Linja-auto	363 000	6	45 000	1	1 105 000	6	1 513 000	5
Juna	491 000	8	112 000	2	2 494 000	13	3 097 000	10
Laiva tai lautta	51 000	1	26 000	0	186 000	1	264 000	1
Lentokone	106 000	2	17 000	0	208 000	1	332 000	1
Muu kulkuväline	102 000	2	54 000	1	163 000	1	320 000	1

Liitetaulukko 12. Yöpymiset kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodottain vuonna 2011

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
YÖPYMISIÄ yhteensä	7 642 000	100	7 762 000	100	15 404 000	100
Hotelli	2 237 000	29	5 581 000	72	7 819 000	51
Lomakylä	892 000	12	527 000	7	1 420 000	9
Leirintäalue	522 000	7	565 000	7	1 086 000	7
Vuokrattu mökki	3 085 000	40	747 000	10	3 832 000	25
Muu maksullinen majoitus	662 000	9	322 000	4	984 000	6
Maksuton majoitus ¹⁾	244 000	3	20 000	0	264 000	2

1) Esimerkiksi omalla mökillä tai sukulaisten tai tuttavien luona. Matkan aikana on ollut vähintään yksi yöpyminen maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 13. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2005-2011

Kohdemaakunta ¹⁾	Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ²⁾	2011
MATKOJA YHTEENSÄ	4 637 000	4 873 000	4 869 000	5 080 000	5 228 000	5 926 000	5 816 000
Uusimaa	551 000	651 000	688 000	732 000	894 000	901 000	949 000
Varsinais-Suomi	432 000	441 000	471 000	433 000	426 000	533 000	613 000
Satakunta	118 000	141 000	123 000	179 000	125 000	174 000	135 000
Kanta-Häme	147 000	108 000	157 000	114 000	114 000	133 000	114 000
Pirkanmaa	527 000	608 000	467 000	585 000	551 000	628 000	658 000
Päijät-Häme	118 000	161 000	111 000	122 000	150 000	152 000	181 000
Kymenlaakso	50 000	108 000	119 000	80 000	107 000	81 000	98 000
Etelä-Karjala	91 000	136 000	82 000	116 000	103 000	98 000	81 000
Etelä-Savo	225 000	208 000	219 000	209 000	202 000	253 000	183 000
Pohjois-Savo	275 000	288 000	297 000	279 000	234 000	400 000	335 000
Pohjois-Karjala	138 000	146 000	153 000	176 000	151 000	248 000	214 000
Keski-Suomi	307 000	217 000	328 000	279 000	311 000	439 000	383 000
Etelä-Pohjanmaa	186 000	187 000	156 000	181 000	197 000	230 000	220 000
Pohjanmaa	103 000	108 000	117 000	124 000	91 000	140 000	125 000
Keski-Pohjanmaa	52 000	45 000	51 000	26 000	49 000	52 000	52 000
Pohjois-Pohjanmaa	518 000	430 000	387 000	513 000	606 000	509 000	614 000
Kainuu	182 000	215 000	222 000	220 000	238 000	246 000	189 000
Lappi	561 000	598 000	646 000	643 000	610 000	656 000	617 000
Ahvenanmaa - Åland	55 000	77 000	74 000	68 000	70 000	53 000	57 000

1) Maakuntajako noudattaa kunakin tilastovuonna voimassa ollutta jakoa.

2) Vuosien 2010 ja 2011 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen takia.

Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2011

Matkan päättymiskuukausi	Työhön liittyvät matkat				
	Kotimaanmatkat, yöpyminen kohteessa ¹⁾	Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	Päivämatkat ulkomaille	Kaikki työ- ja kokousmatkat
MATKOJA YHTEENSÄ	4 362 000	1 244 000	140 000	161 000	5 907 000
Tammikuu	454 000	63 000	20 000	17 000	554 000
Helmikuu	367 000	89 000	..	11 000	470 000
Maaliskuu	285 000	68 000	364 000
Huhtikuu	433 000	134 000	..	14 000	587 000
Toukokuu	578 000	223 000	18 000	29 000	848 000
Kesäkuu	217 000	73 000	..	18 000	317 000
Heinäkuu	153 000	74 000	230 000
Elokuu	304 000	72 000	..	11 000	392 000
Syyskuu	264 000	88 000	18 000	..	376 000
Lokakuu	506 000	129 000	12 000	..	653 000
Marraskuu	578 000	139 000	32 000	23 000	772 000
Joulukuu	223 000	91 000	15 000	14 000	343 000

1) Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ei tiedustella kohdekuntaa kotimaan työmatkojen osalta.

Liitetaulukko 15. Työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2011

	Työhön liittyvät matkat				
	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa		Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	Päivämatkat ulkomaille	Kaikki työ- ja kokousmatkat ulkomaille
	Matkoja	Yöpymisiä keskimäärin			
MATKOJA YHTEENSÄ	1 244 000	3,7	140 000	161 000	1 545 000
EU-15-maat	728 000	3,5	96 000	89 000	913 000
EU-27-maat	981 000	3,3	134 000	150 000	1 266 000
Pohjoismaat	333 000	2,6	91 000	80 000	504 000
Ruotsi	233 000	2,4	91 000	57 000	381 000
Tanska	74 000	2,8		14 000	89 000
Norja	23 000	2,9		..	32 000
Venäjä ja Baltian maat	270 000	2,0	44 000	64 000	378 000
Viro	149 000	1,8	38 000	61 000	248 000
Venäjä	109 000	2,4	118 000
Muu Eurooppa	527 000	4,2	..	17 000	550 000
Saksa	110 000	5,0	..		115 000
Britannia	58 000	4,1		..	61 000
Alankomaat	51 000	3,1		..	54 000
Espanja	49 000	7,8			49 000
Italia	46 000	3,1		..	48 000
Ranska	37 000	2,5			37 000
Puola	35 000	4,2			35 000
Belgia	20 000	2,6		..	29 000
Tseki	26 000	2,8			26 000
Amerikka, Aasia, Oseania ja Afrikka	112 000	8,5			112 000
Yhdysvallat	23 000	7,0			23 000
Kiina	20 000	7,3			20 000

Liitetaulukko 16. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2011

	Työmatkoja				
	Ruotsiin	Viroon	Venäjälle, Latviaan ja Liettuaan	Norjaan ja Tanskaan	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	381 000	248 000	130 000	120 000	879 000
Maissakäyntejä yhteensä	323 000	230 000	130 000	120 000	803 000
Yöpyminen kohdemaassa	233 000	149 000	121 000	98 000	601 000
Päiväkäynnit	90 000	81 000	..	23 000	203 000
Päivämatkat (ei yöpymistä)	57 000	61 000	..	23 000	144 000
Maissakäyntejä risteilyn yhteydessä ¹⁾	33 000	20 000	..		59 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä	58 000	18 000			76 000

1) Risteilyillä yövytään vain laivalla.

Liitetaulukko 17. Yöpymissen sisältäneitä matkoja tehneet 15-74-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2011

	Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa		Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa		Työmatkat kotimaassa tai ulkomaille, yöpyminen kohdemaassa		15-74 -vuotias VÄESTÖ 31.12.2010
	Matkustaneita	% väestöstä	Matkustaneita	% väestöstä	Matkustaneita	% väestöstä	
HENKILÖITÄ yhteensä	1 903 000	47	1 904 000	47	935 000	23	4 052 000
Sukupuoli							
Mies	946 000	47	903 000	45	564 000	28	2 028 000
Nainen	958 000	47	1 001 000	49	371 000	18	2 024 000
Ikä							
15 - 24	277 000	42	270 000	41	46 000	7	660 000
25 - 34	355 000	52	317 000	46	226 000	33	685 000
35 - 44	406 000	61	368 000	55	236 000	36	664 000
45 - 54	361 000	48	392 000	52	258 000	34	752 000
55 - 64	339 000	43	373 000	47	147 000	19	786 000
65 - 74	165 000	33	184 000	36	23 000	4	505 000
Koulutus							
Perusaste	431 000	38	431 000	38	56 000	5	1 123 000
Keskiaste	737 000	44	716 000	43	319 000	19	1 682 000
Korkea-aste	735 000	59	757 000	61	560 000	45	1 247 000
Asuinalue¹⁾							
Pääkaupunkiseutu	349 000	43	536 000	66	243 000	30	819 000
Muut kaupunkimaiset kunnat	989 000	50	905 000	46	431 000	22	1 985 000
Taajaan asutut kunnat	322 000	51	239 000	38	140 000	22	629 000
Maaseutumaiset kunnat	242 000	39	224 000	36	121 000	20	620 000
Kotitaloustyyppi							
Yksinasuvat	367 000	39	379 000	40	178 000	19	945 000
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)	623 000	61	502 000	49	345 000	34	1 028 000
Muut kotitaloudet	913 000	44	1 023 000	49	413 000	20	2 079 000

1) Tilastollinen kuntaryhitys 2011.

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle tilastovuoteen 2011 saakka matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti ja sen jälkeen asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi- ja helmikuun aikana. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä noin 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 450 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle.

Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden

lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 35 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 27 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 tietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–5 viikon kuluessa jakson päättymisestä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden keväällä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Mervi Härkönen 09 1734 3254
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)